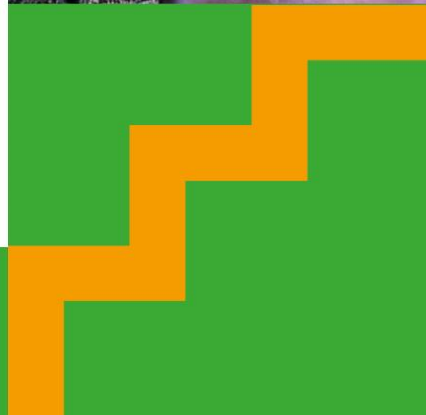

4H

25

**Mäntyharjun 4H-yhdistys
Toimintasuunnitelma 2025
97. toimintavuosi**

4H luo vankkaa perustaa lasten ja nuorten hyvinvoinnille Suomessa

Suomen tulevaisuutta rakennetaan työn ja yrittäjyyden kautta. Muuttuvassa maailmassa 4H-järjestöllä on tärkeä tehtävä olla mahdollistamassa lasten ja nuorten kasvua aikuisiksi, joilla on kykyä ansaita toimeentulonsa omalla työllään joko toisen palveluksessa tai itsenäisinä yrittäjinä. 4H-nuorisotyö ennaltaehkäisee syrjäytymistä, tuo harrastusmahdollisuuksia ja yhteisöllisyyttä myös maaseudun lapsille ja nuorille, edistää nuorten työelämävalmiuksia ja yrittäjyyttä sekä työllistää vuosittain tuhansia nuoria.

4H-järjestön paikallisyhdistykset toimivat eri toimijoiden tärkeänä kumppanina, luoden hyvinvointia kaikkialle Suomeen. Maksavat jäsenet muodostavat elintärkeän rahoituspohjan yhdistysten tekemälle työlle. Järjestö toteuttaa paikallisesti erilaisia hankkeita, projekteja ja tapahtumia, jotka vastaavat alueen tarpeisiin ja haasteisiin.

4H tekee yhteistyötä kuntien, oppilaitosten ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa, mikä edistää alueellista yhteistyötä, nuorten hyvinvointia ja osaamisen vahvistamista. Erityisesti kunnilla ja 4H-yhdistyksillä on ollut läheinen yhteistyösuhde. Kunnat rahoittavat lasten ja nuorten kerhotoimintaa, koulutuksia, työllistämistä ja yrittäjyyskasvatusta. 4H-yhdistys voi perustyönsä lisäksi olla täydentämässä kunnallista nuorisotyötä sekä osallistua monipuolisesti myös muuhun kunnan palvelutuotantoon.

4H-järjestön visio *Kestävää kasvua tekemällä oppien* kiteyttää 4H:n olemassaolon tarkoituksen ja tavoitteen lapsen ja nuoren näkökulmasta. Kestävä kasvu viestii kestävästä elämäntapaa tukevista tiedoista, taidoista ja asenteista, joita lapsi ja nuori 4H-harrastuksessa oppii. Kestävä elämäntapa tarkoittaa 4H:ssa ruokakasvatusta, nuorten kestävän metsä- ja luontosuhteen rakentumisen tukemista sekä kestäviin valintoihin kannustamista.

Ikääntyvässä Suomessa on välttämätöntä, että nuorista kasvaa aktiivisia, vastuullisia ja yritteliäitä aikuisia. 4H-järjestön toteuttama monipuolinen yrittäjyyskasvatus vastaa ennaltaehkäisevästi nuorten syrjäytymisen haasteeseen, ettei liian moni nuori jää kokonaan koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle. Tähän työhön olemme 4H-järjestössä vahvasti sitoutuneet.

Hyvää toimintavuotta 2025!

Tommi Alakoski
toimitusjohtaja
Suomen 4H-liitto

Valtakunnallisesti vaikuttavaa toimintaa 4H-järjestössä

- 4H-toiminnassa mukana yli 180 000 lasta ja nuorta
- 46 000 jäsentä, joista nuorisojäseniä yli 38 000
- 41 000 kerholaista
- 6 500 työllistettyä nuorta
- 4,23 milj. euroa nuorille maksettuja palkkoja
- 2 300 4H-yrittäjää, liikevaihto 3,76 milj. eur
- 50 000 nuorta harrastekursseilla ja koulutuksissa
- 183 paikallista 4H-yhdistystä

4H-nuorisotyö Mäntyharjulla

4H-järjestö antaa lapsille ja nuorille mahdollisuuden löytää omat vahvuutensa tekemällä oppien. Harrastuksen kautta luodaan turvallinen ja vastuullinen polku aktiiviseen ja kestäväan elämäntapaan, työelämään ja yrittäjyyteen. 4H:ssa lapsi ja nuori saa turvallisen ja välittävän harrastusympäristön, aikaa ja kasvua tukevia aikuisia.

Mäntyharjulaista 4H-toimintaa ohjaavat arvot, jotka yhdistävät 4H-järjestöjä ympäri maailman: Head, Hands, Heart, Health. Ne sisältävät ajatuksen lapsen ja nuoren ajattelun, taitojen ja tunne-elämän tasapainoisesta kehityksestä ja sitä kautta rakentuvasta hyvinvoinnista. 4H:ssa lapset ja nuoret oppivat itse tekemällä aidoissa tilanteissa ja ympäristöissä. Toimintamenetelmämme on tekemällä oppiminen.

Työ- ja yrittäjyyskasvatus on 4H:n ydinosasta. Siihen liittyen 4H:lla on oma toimintamalli, Kolme askelta työelämään. Malli sisältää 4H-nuorisotyön avaintuotteet: 4H-kerho, 4H-akatemia, 4H-työpaikka ja 4H-yrittäjä. Tavoitteena on, että avaintuotteet toteutuvat mahdollisimman tasalaatuisina kaikissa yhdistyksissä Suomen 4H on osa kansainvälistä 4H-toimijoiden verkostoa.

Kolme askelta työelämään

1. 4H-kerho

4H-kerhot ovat lasten toiminnan tärkein muoto. Kerhoissa lapset oppivat monipuolisesti kestäväan elämäntapaan liittyviä arjen taitoja sekä yritteliään ihmisen perusvalmiuksia tekemällä oppien. Leirit, kilpailut ja kouluyhteistyö tuovat lisää mahdollisuuksia ryhmässä toimimiseen ja harrastamiseen. Ideoita kerhoihin ja yrittäjyyskasvatukseen tarjoaa Tekemällä Oppii Parhaiten (TOP) -verkkosivusto.

Strategiakauden päättyessä vuonna 2025 4H-kerho tunnetaan innostavasta brändistään ja kiinnostavista sisällöistään: monipuolisista yleis-, teema- ja verkkokerhoista. 4H-kerhojen lisäksi tärkeä osa lasten toimintaa ovat yhdistysten organisoimat leirit. Laadukas ohjaus tukee lapsen kasvua ja kehitystä.

Mäntyharjun 4H-yhdistys tuottaa vuosittain 10–13 kerhoa ja pienryhmää. Osa kerhoista on Suomen harrastamisen mallin kerhoja. Kerhoja ohjaa koulutettu toiminnanohjaaja apunaan varttuneita nuoria. Monet nuorista apuohjaajista ovat aloittaneet 4H-uransa kerholaisina ja siirtyneet sitten apuohjaajiksi.

Ryhmätoimintaa järjestetään sekä yhdistyksen jäsenille että avoimena toimintana kaikille ikäryhmään kuuluville. Vuositasolla ryhmätoiminnassa tapahtuu noin 1500–1800 lasten ja nuorten kohtaamista.

Kerhojen lisäksi Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toimintaan kuuluu leirejä, kursseja, retkiä ja kouluyhteistyötä. Koulujen loma-aikoina yhdistys järjestää päiväleirejä sekä eri teemojen mukaisia koulutuksia ja toimintapajoja, joita toteutetaan jäsenten toiveiden mukaisesti. Usein koulutukset liittyvät kädentaitoihin ja kokkailuun, mutta toivottuja teemoja ovat myös eläimet sekä metsä ja luonto. Tärkeimpiä kouluyhteistyön muotoja ovat vuosittaiset metsäpäivät 4.-luokkalaisille, yrittäjyysinfot 8.-luokkalaisille sekä työelämäkoulutuspäivä 9.-luokkalaisille. Tämän lisäksi kouluyhteistyönä järjestettäviä toimintoja toteutetaan opettajien ja koulun toiveiden mukaisesti.

2. 4H-akatemia

4H-akatemia kokoaa yhteen 4H-harrastuksesta kertyvän osaamisen. Nuori oppii työelämätaitoja ja yrittäjämäisiä valmiuksia 4H:n koulutuksissa, ohjaus- ja työtehtävissä, 4H-yrittäjänä tai erilaisissa projekteissa. Myös kansainvälisyys, vapaaehtoisuus ja vaikuttaminen vahvistavat osaamista. Osaaminen tunnustetaan opintopisteinä, osaamismerkkeinä ja todistuksina.

Strategiakauden päättyessä vuonna 2025 4H-akatemia toimii laadukkaana oppimisympäristönä, joka tukee nuorten aktiivisuutta, työelämätaitoja ja yrittäjyyttä. 4H-harrastuksessa opitut asiat tulevat näkyväksi opintopisteiden ja osaamismerkkien kautta.

Mäntyharjun 4H-yhdistys edistää nuorten työelämätaitoja vuosittaisella 9.-luokkalaisten Ajokortti työelämään -koulutuksella. Koulutuksen yhteistyökumppaneina toimivat koulu, kunta sekä paikallinen yritys-elämä. Lisäksi Mäntyharjun 4H-yhdistys tuottaa yrittäjyysopastusta osana oppilaanohjauksen opetusta.

Työelämätaitojen valmennusta toteutetaan myös 4H työpalvelukoulutusten kautta, joita ovat mm. Työt alkavat -koulutus. Työpalvelutoimintaan osallistuvilta nuorilta edellytetään työpalvelukoulutukseen ja -perehdytykseen osallistumista.

3. 4H-työpaikka ja 4H-yritys

4H:n kautta jo yli 13-vuotias voi saada ensimmäisen työkokemuksen ja päästä kokeilemaan yrittäjyyttä ohjatusti. Nuori voi työllistyä yhdistykseen, yhdistyksen kautta tai työllistää itsensä perustamalla oman 4H-yrityksen.

Strategiakauden päättyessä vuonna 2025 4H on valtakunnallisesti merkittävä alle 18-vuotiaiden työllistäjä ja yrittäjyyteen kannustaja. 4H-yritys on vahva nuorten yrittäjyyden brändi.

Mäntyharjun 4H-yhdistys työllistää vuosittain 30–45 nuorta. Työllistämistoiminnassa olevat nuoret ovat pääasiassa iältään 15–17-vuotiaita. Valtaosalle nuorista työsuhde on ensimmäinen. Työllistämistoiminnan tehtävät ovat tyypillisimmin metsä-, piha- ja puutarhatöitä, ikäihmisten avustamista, siivousta, kodinhoitoa ja lemmikkieläinten hoitamista. Vuosittain osa nuorista työskentelee myös Luonnonvarakeskuksen marjasato- ja pölyttäjäseurannan parissa.

Jos nuori on kiinnostunut yrittäjyydestä, voi hän perustaa oman 4H-yrityksen. Tällöin nuori tekee yhdistyksen kanssa ohjaussopimuksen ja Mäntyharjun 4H-yhdistys tukee nuorta jokaisessa yrittäjyyden vaiheessa. Mäntyharjun 4H-yhdistyksen alueella toimii vuosittain 5–8 4H-yritystä. Pääasiassa nuorten yritykset ovat 15–17-vuotiaiden yrityksiä. Yksittäisiä, täysi-ikäisyyden saavuttaneita nuoria 4H-yrittäjiä on mukana, nämä yritykset ovat toimineet jo useita vuosia.

Mäntyharjun 4H viestii nuorisotyöstä

Viestinnän avulla teemme 4H-nuorisotyötä näkyväksi valtakunnallisesti ja paikallisesti. Viestimme aktiivisesti, houkuttelevasti ja monikanavaisesti. Mäntyharjun 4H-yhdistys toteuttaa viestintää ensisijaisesti sähköisesti. Yhdistyksen nettisivuja päivitetään viikoittain ja ajankohtaisista tapahtumista tiedotetaan sosiaalisen median kanavia hyödyntäen. Lasten ja nuorten tavoittamisessa tärkeä viestinnän muoto on henkilökohtainen kontakti esim. koulupäivän yhteydessä.

Yhdistyksen muu toiminta

Strategiakauden päättyessä vuonna 2025 laadukkaan toiminnan turvaavat elinvoimaiset 4H-yhdistykset, joilla on osaava toimi- ja luottamushenkilöstö, talous kunnossa sekä terve jäsenmaksukulttuuri.

Mäntyharjun 4H-nuorisotyö on laaja-alaista. 4H:n asiantuntemusta hyödynnetään koulu yhteistyössä ja eri sidosryhmien toiminnassa. Toiminnanjohtaja edustaa 4H-nuorisotyötä useassa yhteistyöverkostossa. Lisäksi toiminnanjohtaja on eteläsavolaisen nuorisotyön edustaja Maakuntaliiton alaisessa järjestöneuvottelukunnassa.

Mäntyharjun 4H tarjoaa työharjoittelu- ja työelämään tutustumisen paikkoja opiskelijoille.

Monipuolisen ja laadukkaan 4H-toiminnan edellytys on hyvin toimiva ja tiivis yhteistyö muiden toimintaympäristössämme toimivien tahojen kanssa. Tärkeitä yhteistyötahoja ovat mm. Metsänhoitoyhdistys, Martat, kyläyhdistykset, paikalliset yritykset ja kunnan eri toimialat.

Rahoitus

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen rahoitus muodostuu Mäntyharjun kunnan määrärahasta, valtionavustuksesta (Maa- ja metsätalousministeriö) ja muista avustuksista sekä omatoimisesta varainhankinnasta.

Toimitilat ja henkilöstö

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toimisto muutti kunnantalon muuttamisen yhteydessä Askeleelle, Pyhävedentie 20. 4H-toimisto on Askeleella sijaitsevien ryhmätoiminnan tilojen yhteydessä. 4H-kerhot kokoontuvat pääosin koulun tai kunnan osoittamissa muissa tiloissa. Teemakerhojen ja kurssien osalta kokoonnutaan kulloinkin tarvittavissa kohteissa, mm. kotieläintiloilla ja luontokohteissa. Yhdistyksen hallinnosta, ryhmätoiminnasta, tiedotuksesta ja nuorten työllistämistoiminnasta vastaa toiminnanjohtaja. Ryhmätoiminnan ohjauksesta vastaa toiminnanohjaaja apunaan varttuneita nuoria.

**4H on lasten ja nuorten järjestö.
Tehtävämme on lapsen ja nuoren
onnellisen kasvun tukeminen niin,
että jokainen voisi löytää paikkansa
yhteiskunnasta ja olla sen aktiivinen
ja vastuullinen jäsen.**

**4H:ssa lapset ja nuoret saavat
valmiuksia kestäväään elämäntapaan,
työelämään ja yrittäjyyteen.**

4H

Mäntyharjun 4H-yhdistys

Askel, Pyhävedentie 20

PL 76, 52701 Mäntyharju

S-posti: [4H\(at\)mantyharju.fi](mailto:4H(at)mantyharju.fi)

Puh. 040-8467387

facebook.com/4HMantyharju

instagram.com/4hmantyharju